

Štev. 5.

V Ljubljani, 1. velikega travna 1916.

Leto XVII.

Večerne pesmi.

Hrepenenje.

Na daljnem nebu
zvezde medlé,
čez vse poljé
leže sive meglé . . .

Čez vse poljé
hrepenenje gre
svojo pot
daleč od tod . . .

Uspavanka.

Tiho, neslišno daljave pojó,
zvezdica gleda raz tiho nebó,
v haljah meglenih na zemljo gredó
angelčki v vas . . .

Z njimi v deveto deželo greš,
daleč čez sedem gorá —
tja, kjer zvezdica miglja
v nočni čas . . .

Ti in jaz.

Cvetni vrt, večerni kras,
luna sije v polje,
luna hodi k cvetkam v vas,
čriček poje v nočni čas . . .
Ti in jaz . . .

Davorínov.

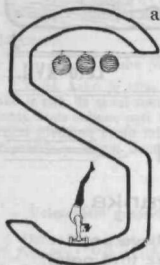

CVETINOMIRSKI:

Večer v gozdu.

(Dalje.)

II.

amo nekaj zakasnelih svetlih solnčnih žarkov je še plesalo med starikavimi vrbami na livadi ob potoku in se borilo z gostečim se mrakom, hušknilo za hip v grmičevje in se skrilo, a se zopet poredno zasvetlikalo na planem, nato pa nenadoma kakor roj bajnih zlatih veveric bliskoma spolzelo po deblu visoke smreke navzgor v košato vejevje in ugasnilo za vedno ... Takrat je zatonilo solnce za gorami, in le še ozek, rdečežareč pas je počasi tlel na obzorju; nato je tudi ta ugasnil — in zemljo so prepregle čezinčez kakor hribi ogromne sence ...

Tinka je stopila v gozd, z mahom prerasla steza se je pod veličastnimi kronami bukev in smrek polagoma vzpenjala v breg. Mogočna, v nedogled vrsteča se debela smrek so se kakor orjaške postave rimskih vojščakov z dolgimi sulicami v rokah odražala iz morja mraka; skozi odprtine vejevja zroče nebo je bilo temnomodro in se je počasi užigalo, vedno več žarečih zvezd je trepetalo na njem ... Sveto tišino gozda je motil s svojim otožnim, a vendar tako lepim žvižganjem samo kos, ki se je zibal na vršičku bližnje visoke smreke, in pa taščica, ki je plaho gostolela v grmovju za stezo. Zavita v skrivnostni mrak je stopala Tinka kakor zlatokrila kraljičica skozi tajinstvene prostore gozdovja; njena duša je sanjala tedaj najlepše sanje, skozi njeno srce je tiho šel čar večera in jo je naposled docela upijanil s svojo sladkostjo ... Vsak najmanjši šum vejevja, vsak glas, vsak utrip gozda je bil zdaj njenim ušesom drag; iz mrakovja, iz tistega mehkega morja sivine vijoče se podobe hrastov, tenkih brez in vitkih, z gibko srobotjo od vrha do tal ovitih jelš so se ji zdele kakor drage podobe iz pravljic — vse je govorilo in šepetalo tam v mrakovju okrog nje, vse se je premikalo in gibalo, šumelo in cvetelo, zdaj belelo zdaj črnelo, rosilo na tla zdaj biserne, zdaj zlate cvetove, bližalo se ji z belimi rokami in jo vabilo, nato se pa zopet umikalo in pogrezalo nazaj v mrakovje ... Oživela je gošča, gostolenje taščice v njej je zvenelo sladko vsenaokolo ... In kos na smreki je žvižgal dalje, žvižgal je že pesem uspavanko; vedno rahlejši in tišji so bili njegovi glasovi ...

Gozd se je odprl, vzravnala se je steza, daleč naokrog se je razprostrlo gosto grmičevje — Tinka je dospela na obširno samotno jaso. Pa ne, ni bila samotna ta jasa, vsa živa je bila, tako lepa, tako bajnočarna; Pod vejevjem drevja se je zganilo — plahutanje nevidnih perutnic skozi gozd — nato se je oglasil nekje v bližini, skrit v leščevju, slavec in je začel prepevati. Dolgo je pel slavec, tako milo in blagoglasno, kakor da ubira nežna roka angela svoje drhteče strune. Tinka je vsa zavzeta in radostna poslušala, na njenih licih se je izprehajal srečen smehljaj, njen korak je bil lahak in prožen; toda hodila ni hitro, ni mogla hoditi hitro — zakaj bilo ji je, kakor da je zajeta v sladak sen, kakor da zvene okrog nje pesmi rajskih ptic . . . Čez dolgo časa se je oglasila nekje v daljavi sova. „Skovik! Skovik!“ — je udarilo dvakrat — trikrat kakor s kladivom v glupo večerno tišino, potem pa je bilo zopet vse tiho. In tistikrat je slavec kakor osramočen utihnil; skupno s sovo ni maral prepevati . . .

Hipoma je jasa vsa zadrhtela in zabelela, kakor od gorečih sveč osvetljena — mesec je bil posvetil iznad hriba, plaval počasi kakor težka, s cekini obložena barka vedno dalje in rezal v bleščečo črnino neba dolge svetle brazde ter razlival na zemljo svojo srebrno, mehko luč. Takrat se je Tinka nenadoma polglasno zasmejala, plosknila in od veselja poskočila: Iz bičevja na jasi je planil zajec, velik in dolgouh; posluhnil je za hip in na zadnjih dveh nogah čepé, život zravnau, je pomigal s svojimi dolgimi ušesi, nato pa se je zopet potuhnil nazaj v goščo. Tinka si je položila prst na usta in se nehala smejati, da ne bi prepodila tako zajca. In res je zajec zopet kmalu pokukal iz goščavja, a le toliko, da se je videla njegova glava z migajočimi ušesi; postavil se je na zadnje noge in se pospel čisto pokonci, tako da je bil podoben svetemu Galu v pratiki — samo toliko, da ni imel na prednjih dveh nogah nobenih drv; potem je oprezal na vse strani ter strigel z ušesi. Tinki se je zdelo vse to tako kratkočasno, da se je zopet glasno zasmejala. To je zajca splašilo; jezno je lopotnil z zadnjima nogama ob tla, se zaletel iz goščavja in v drznih skokih oddirjal preko jase po hribu navzdol v gozd . . . Tinka je zrla za njim, dokler ji ni izginil naposled izpred oči; tako vseč ji je bil ta zajec, da še dolgo ni mogla pozabiti nanj . . .

Sedla je na mehki mah kraj steze, ki je bila na tem kraju široka kakor pot, in se je zastrmela na drhteče, od mesečine posrebreno grmovje vsenaokrog. Valujočemu jezeru je bila podobna ta obširna, sredi gozda razprostrajoča se jasa s svojimi skrivnostnimi, kakor valovi nemirnimi grmovi. V visoki praproti, ki se je tod bohotila, se je potapljala Tinka skoraj do vratu, ko se je zopet dvignila in napotila dalje. Vedno lepše je svetil mesec; jasa je žarela kakor posuta z belim, svežim, lesketajočim se snegom, praprotje je šumelo in se zibalo. Zrak je dehtel opojno in omamno, presladko je pel v gošči še vedno slavec. Omamljena od vse te lepote je strmela Tinka predse, je stopala še bolj počasi kakor prej in

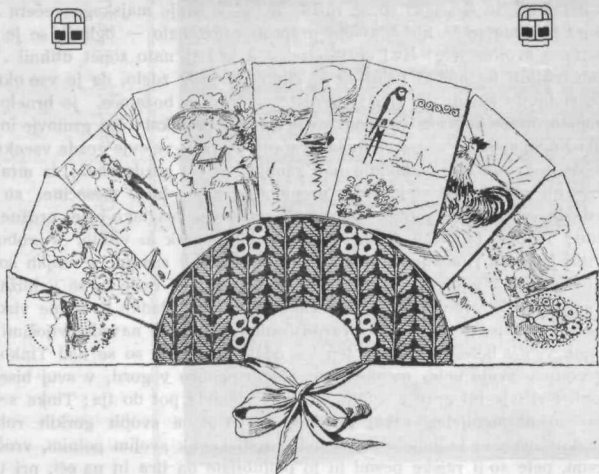
Tinka je stopila v gozd . . .

je napeto in pozorno poslušala slavčeve pesmi; zdelo se ji je, da prepeva slavec le njej na čast . . .

Koncem jase, prav v Tinkini bližini, je hipoma votlo zabobnelo: skrit med bičevjem in robidevjem je šumel v globoki strugi uren gorski potok . . . Tinka je hitela k potoku, ker je bila žejna; varno je stopala po bregu navzdol — med vejevjem se je že lesketala v mesečini vodna gladina. Tisti hip je zbežalo od tam troje lahkonomih srn: vse tri ponosne in brhke hčere svobode, ki so se bile ravno napajale s svežo gorsko vodo, so skokoma oddirjale proti gozdu . . . Tinka je pokleknila na rob potoka, zajela si je z dlanmi vode, jo nesla k ustom in pila v hlastnih požirkih; nato je šla nazaj na jaso, se zleknila na mehki mah in položila jerbašček z malo južino poleg sebe. Trudna je bila, že se je je lotevala dremavica, v njene misli so se začele mešati sanje. Kraj nje je tako ljubo šumljal gorski potok, okrog nje je dihala odprta, z mesečino čarobno razsvetljena jasa, za jaso pa se je v temnem krogu širilo gozdovje, mrko in skrivnosti polno. Kosovih in taščičinih pesmi ni bilo nikjer več čuti; samo slavec je še prepeval, a prav rahlo in tiho; nato je tudi ta umolknil, in čez jaso so se razlile nebeške sanje majskega večera . . . Samo tuintam je še kje v visoki praproti začvrčljalo — oglasil se je bil za hip s svojim „čiv! čiv! čiv!“ čížek, a je koj nato zopet utihnil . . . Toda vkljub tej mehki tišini se je Tinki vendarle zdelo, da je vse okrog nje čudovito šumno in živo: Ozračje, gorko in božajoče, je brnelo in zvenelo, mesečina, vsa srebrna, se je zvonko pretakala čez grmovje in je kakor opojen južni veter valovila prapot na jasi, vejevje gozda vseokrog pa se je zvončkkljaje sklanjalo nad zemljo . . . Od gozda zadaj, iz mraka, ki je bil zdaj vijoličast in se je prepletal s svetlo lučjo mesečine, so pa rasle in se razvijale velike, čudokrasne postave, vse tako bele, prožne in čiste; to niso bila več debla dreves, debla smrek in vitkih, s srobotjo ovitih jelš . . . Tinka je zaspala in zasanjala; in v spanju, v sanjah so se tiste iz mraka vijoče postave vedno bolj razvijale, rasle in se ji bližale; k njej so prišle iz gozda, iz vijoličastega mraka, sladke in sočne visoke device, prelepe gozdne vile z razpuščenimi, po hrbtu navzdol vijočimi se lasmi, vse v bele, zlatotkane tenčice odete; sklonile so se nad Tinko in jo vzele v svoje bele, mehke roke, da jo poneso v gozd, v svoj biserni grad. Daleč je bil grad gozdnih vil, daleč je bila pot do tja; Tinka se je blaženo nasmehljala, zakaj gozdne vile so jo na svojih gorkih rokah mehko zibale in jo ljubeče kakor matere stiskale k svojim polnim, vročim prsim, pele so ji rajске pesmi in jo poljubljale na lica in na oči, pri tem pa so se s svojimi gibkimi životi vile vedno dalje nazaj proti gozdu. Tam je že čakala zlata kočija, ki so vanjo sedle gozdne vile s svojo majhno najdenko v naročju. Tinka je za hip odprla oči in neizrečeno se je začudila; zakaj takoj je spoznala svoje znance iz gozda . . . Pred kočijo namreč so bile vprežene one tri lahkome srne, ki so se bile poprej napajale v gozdu, za kočijaža pa je bil zajec, tisti dolgouhi zajec, ki je bil zbežal poprej preko jase in ki se mu je bila Tinka tako smejala; robove kočije

pa so bili zasedli sami ptiči, tisti ptiči namreč, ki jih je bila Tinka tako pazljivo poslušala; vsi so peli — kos in slavec spredaj, taščica in čížek zadaj, pod vozom pa je plahutala sova . . . Gozdne vile so dale znamenje, zajec na kozlu se je vzravnal, počil z bičem in nategnil vajeti, srne so napele vratove, poskočile in potegnile — in že je v diru šumela zlata kočija skozi gozd . . . Bliskoma so vozile srne, zajec je veselo pokal z bičem, ptiči na robovih kočije so vsi skupno prepevali in žgoleli — gozdne vile pa so s svojo najdenko v naročju slonele na mehkih sedežih in se kakor beli, lepi angeli sklanjale nad Tinko, ki je zopet zaprla oči in zadremala, omamljena od te krasne vožnje. Koder je šumela kočija, koder so skozi gozd zvončkljali srebrni zvončki, obešeni na lične komate vozečih srn — tam so rosili z drevja sami žametni cvetovi in so se trkljati po tleh sami zlati cekinčki . . . Tako se je peljala Tinka kakor ponosna kraljica proti bisernemu gradu gozdnih vil . . .

(Konec.)

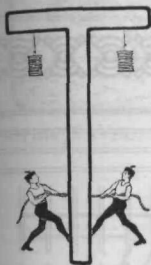
Nastenski okrask iz razglednic

FEDOR:

Pripovedka o Barskem jezercu.

emna, viharna noč je. Dežuje, kot da se je utrgal oblak. Stare, vitke jagnjedi ob izžanski cesti šume in se šibe, cesta prihaja strašno slaba . . .

Kmet Jama se zavija v vreče in rjuhe in sedi sključen na vozu. Voliča stopata počasi, vedno težja je njuna stopinja v mehkem blatu.

„Ej, kakšna noč,“ premišlja voznik. „Kako dolgo se že vozim iz Ljubljane, pa še pri Črni vasi nisem. Kje so še Vrblenje, kje še moj dom!“

Cesta se vzpne navkreber, kolesa zaropotajo močnejše. „Bog se usmili,“ vzdihne kmet, „še na izkem mostu sem.“ Tesno mu postane pri srcu. Skriv-

nostne reči govore ljudje o tem mostu: o razbojnikih, ki preže ob njem na potnike, o čarovnicah, povodnjem možu . . .

Voz zdrdra zopet nekoliko navzdol. Jama je vesel, da ima most za sabo.

Toda kaj je to? Vola sta se ustavila. Voznik se zravna s svojega sedeža in udrihne z bičem po živalih. No, vendar! Voz se pomika naprej, ampak vedno počasneje, guga se kakor po blazinah.

„Čudne so te barjanske ceste,“ se zamisli kmet. „S kolikim trudom so jih zgradili! Pride dež — in raztope se, da jih ni ločiti od močvirja . . .“

Začuden dvigne glavo. Vola čofotata po vodi . . . Voz tiči globoko v blatu in se le s težavo počasi premika . . . Zdaj voda silno zapljuskuje, živali izgineta . . . Voz se nagne naprej in navzdol. Jama skoči prestrašen hitro z njega, a že tiči do vratu v vodi in blatu . . . Še par trenutkov — in vola in njun gospodar se bore s smrtjo. Obupni klici na pomoč se razlegajo v temo, kmalu jih pregluši dež in vihar, dokler ne utihnejo popolnoma . . .

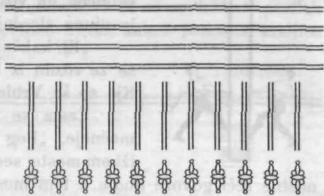
* * *

Potnik, ki hodi iz Ljubljane po izžanski cesti, zapazi nedaleč od mostu čez Ižico sredi travnikov cel gozdček trstja. Ker je oddaljen od ceste le kakih sto korakov, zavije v stran, da si ga ogleda поблиže. Precej daleč pred njim pa se mora ustaviti, ako noče zajeti vode v črevlje. Vendar tudi od ondod lahko opazi, da se skriva za varljivo odejo trstja jezerce . . .

Podobnih jezerc, večjih in manjših, je na Barju več. Preostanki so iz dobe, ko je kazalo Barje povsem drugačno lice. Nekoč so v tako jezero porinili celo žrd, a mu niso prišli do dna.

V onem pri izklem mostu je pred davnimi časi ponesrečil kmet Jamá iz Vrblenj — tako pripovedujejo ljudje. Globoko v njem leži pokopan z vozom in voli vred. Ali on ni edina žrtev. Pravijo, da časih v svetlih nočeh v trstju zašumi, in neke sence se dvigujejo iz jezera . . . Baje so to duše pokojnih; tudi drugih nesrečnikov, ne samo Jamova . . .

Zakaj mnogo lovcev in ribičev je zahajalo svoje čase loviti na Barje, marsikdo izmed njih se ni več vrnil domov . . .

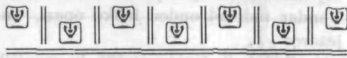
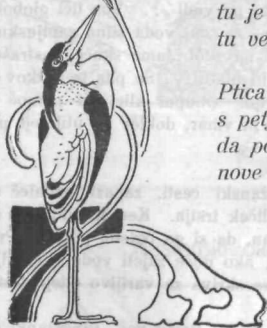

Ptici.

*Oj, ti ptica lahkokrila,
spet priplula si do nas,
tu je spet pomlad premila,
tu veseli letni čas!*

*Ptica draga, žgóli, žgóli,
s petjem teši mi srce,
da pozabi svoje boli,
nove nade se zbudé! . . .*

Janko Leban.

STRIC PAVEL:

Z delom se učimo!

(Dalje.)

a danes zopet nekaj novega!

III. poizkusi:

a) Daj nekaj ječmenovih zrn za 2–3 dni v vodo ter jih potem na enakomerno toplem prostoru razprostri, da vzkale. Ko so kali do 1 cm dolge, posuši zrna na zraku, poreži kali, zreži zrna ter jih polij s toplo vodo! Kakšen okus ima voda?

b) S to vodo — brez zrn! — napolni steklenico, prideni prav malo kvasu ter pusti to več dni na toplem prostoru!

c) To steklenico pusti sicer v miru, vendar opazuj, kaj se vrši!

č) Poduhaj po večih dneh tekočino ter določi, po čem ima duh!

d) Opiši tudi — komur je znan — postopek pri napravljanju vinskega ali sadnega mošta!

e) Pri poizkusu dobljeno tekočino daj v kozarec ter jo prihrani za poizkuse, navedene v naslednji številki „Zvončka“!

1. Pod a) dobljeno vodo daj v steklenico, ki jo zamaši z zamaškom, skozi katerega si na trdno napeljal upognjeno stekleno cevko v kozarec, napolnjen z raztopino živega apna v vodi! Opazuj, kaj se godi! Če dolgo nič ne opaziš, prav počasi malo segrej kozarec z raztopino!

2. Po večih dneh precedi vsebino steklenice, jo vlij v posebno steklenico z upognjenim dolgim vratom (kakor jo kupiš za mal denar v drogeriji ali pri steklarju) ter segrevaj tako, da uhajajo hlapovi iz tekočine v drugo steklenico, ki si jo položil prazno na mrzlo vodo!

(Ta postopek imenujemo destiliranje.)

3. Tekočino, ki si jo dobil pri destiliranju, vlij v epruveto, jo segrevaj, zgoraj pri odprtini pa drži užgano šibico!

(Dalje.)

Od leve na desno: Pravnik Stanko Sajovic iz Kranja; praporščak Andrej Suhadolnik, učitelj v Kranju, padel na bojnem polju; praporščak Leopold Ažman, učitelj v Socraščici, padel na bojnem polju; učitelj Peter Jocič iz Dobrave; pri Kropi na Gorenjskem.

Bob in Tedi, dva neugnanca.

Po John Habbertonovi knjigi „Helenina otročička“ po svoje pripoveduje dr. IVO ŠORLI.

IV. POGlavJE.

UJEC HARO — DOBER TEK!

Ujec Haro je del prve vilice v usta, ko je zapazil, da ga Bob opazuje z istim pomilovalnim pogledom kakor prej. Toda zdaj je razumel, kaj ta pogled pomeni: pozabil je bil naložiti otrokoma... Bilo ga je sram in naglo je hotel razpolovičiti velik telečji zrezek na velikem krožniku.

„Za koga bo ono?“ je menil Bob.

„Za vaju vendar! Za vsakega en kos! Ali ne bo preveč toliko?“ je vprašal ujec.

„Midva dobiva vsak svoj zrezek!“ je pojasnil Bob s svojim mirnim glasom.

„Však svoj žežek!“ je potrdil jek.

Ujec Haro ju je začudeno pogledal. Res, da že prej ni mogel razumeti, čemu je prinesla Rezika toliko na mizo, namreč poleg petih velikih kosov mesa tudi celo skledo dišečih cmokov in drugo skledo vkuhanega sadja — da bi bilo za deset koscev dovolj, kakor se pravi; no, mislil si je, da ima dekle njega samega za takega požrešneža. Zdaj je pa že začel razumevati, da ona ta mala dva „kosca“ bolje pozna nego on. In pripravljen na najhujše, je vprašal Boba, ali bosta snedla tudi vsak po pet teh precej rejenih cmokov.

„Mama jih nama da vsakemu po deset!“ je povedal Bob preprosto.

Ujec Haro ni verjel in si je mislil, da Bob sam ne ve, kaj se to pravi: deset cmokov! Zato jih je naložil vsakemu samo po pet. In potem je štel: „Eden, dva, tri, štiri, pet“ na Bobovem krožniku in je takoj preskočil na Tedijev krožnik: „šest, sedem, osem, devet, deset.“

Ko je končal, je videl, da ga Bob zopet čudno zaničljivo od strani gleda. In potem je Bob zmajal z glavo in je rekel:

„Glej, Tedi — ujec Haro tudi šteti ne zna! Tu jih je pet, tam jih je pet, pa misli, da jih je deset.“

„Oha, oha, ujec Hajo mišli dešet!“ se je zagrohotal Tedi.

Ujca je pograbila jeza! To bi bilo vendar preveč, da bi ga ta dva paglavca še zasmehovala!

„Najprej snejta to!“ je zakričal. „In če je res mogoče, da sta taka požeruha, vama že nabašem potem še enkrat! Zdaj mi je res že dovolj!“

In lačen kakor je bil, je naglo potegnil svoj krožnik predse in si je vzel tri emoke iz velike sklede nanj.

Toda preden je prišel z vilicami do ust, je moral zopet prenehati. Kakor da sta se mala dva mučitelja pogovorila, sta se spustila oba hkrati v strašen jok.

„Da bi vaju šment! Kaj pa vama je že zopet?“ je kriknil ves preplašen.

Od jokanja vsi pretrgani vzkliki: „Mama nama jih da po deset! — Mama da dešet!“ so ga poučili, da se strašna nečaka bojita smrti za lakoto. Srdito je torej zopet zgrabil veliko skledo in nametal vsakemu še po šest cmokov.

„In zdaj bo menda dovolj in — mir!“ je siknil srdito med zobmi.

Mala dva nista rekla, da ne in sta že vsa objokana planila nad svoje velikanske porcije.

Ujec rajši ni gledal tja. Goltala, cmokala in hlastala sta tako, da bi se mu bilo kmalu zastudilo še to, kar je imel že na krožniku. Prizadeval si je zato, da bi ničesar ne videl in ne slišal. No, pa saj veste, kako je: bolj ko si človek maši oči in ušesa, manj pomaga. Ujcu je hipoma zamigljalo nekaj kraj oči, in ko je premaknil pogled tja, je videl, kako je segla mala, že vsa umazana roka v skledo s cmoki.

„Bob!“ je zavpil ujec. „To je pa že od sile! Kaj res nimaš še dosti? In s temi umazanimi tacami! In zdaj naj jem jaz za tabo! Ne — vesta kaj!“

„Papa pravi, da se pri jedi ne sme kričati!“ je omenil Bob Tediju z nesramno mirnodušnostjo.

„Papa pjava, da ne šme kjičati!“ je potrdil tudi odmev.

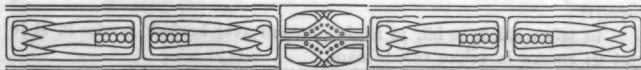
Da ni bil tako lačen, bi bil gospod Haro vstal in odšel. Tako pa ni rekel nobene več, samo naglo je spravljal vase, da si je potolažil prvi glad. Potem je jezno vrgel prtič na mizo in je molče odšel v svojo sobo.

Da bi ne bil! Komaj si je zapalil smodko, je začul iz jedilnice grozno kričanje. Ves v strahu je tekel tja in je na vratih obstal. Bob je pritiskal Tediju glavo v njegov krožnik, poln vkuhanega sadja, da se je cedilo čez vse robove na mizo. Tedi je tulil in obkladal nasprotnika z desnico, polno te rdečkaste brozge, po obrazu in obleki. Ostala mezga, kolikor ni služila naravnost bojnim svrham, je bila že iztekla iz prevrnjene sklede na mizo in z nje na tla, na dragoceno preprogo, na blesteč pod.

„Na, da boš sit, Tedi!“ pravi ujec Haro. „Hotel je sam snesti celo skledo,“ je pojasnil Bob ujcu v preprostih besedah položaj.

Gospod Haro tudi zdaj ni rekel nobene. Poklical je Reziko in naglo odšel na vrt, da ga prekrasne cvetice vsaj nekoliko odškodijo za anglesko družbo njegovih nečakov.

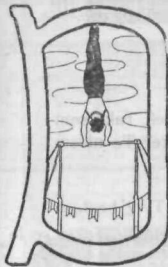
(Dalje).

Tržaško pismo.

Ljubi „Zvončkovi“ čitatelji!

Danes vam hočem pokazati sliko svojih malih srčkanih gojencev, da jih vidite tudi vi in mi pritrđite, da so res taki! A tu na sliki molčijo; tihi so in gledajo naprej, v onole škrinjico, ki iz nje prileti prav lep ptiček — seveda smo rekli, če bodo le pridni. A glej, mož, ki jih je moral slikati, dvigne roko, češ, sedaj mir! V prvi vrsti tri deklice — le dobro jih pogledjte! — vzdigajo roke, misleč, da morajo to storiti, kar dela mož pred njimi. Sicer pa so bili mirni in naslikani so lepo. Ali kakor vam pravim, na sliki manjka življenja, njih smehu, njih govora. Pa pogovarjati se z njimi, izpraševati jih — ah, to je tako zabavno! Časih se moram prav iz srca smejati. Danes vam navedem samo nekoliko teh dogodbic.

Deklico, ki je bila prav žejna, vprašam, kaj je jedla danes, da jo tako žeja.

„Jedla sem — jedla fižol in fežu!“

Pa bi se ji človek ne smejal? Fižol je imenovala tako, kot se v šoli uči, „fežu“ je ista jed v tržaškem okoličanskem narečju. —

Sedaj mi večkrat pripovedujejo o očetih, ki so v vojni. Veste, da je večinoma očetov v vojni, in ni čuda, če govori otrok tudi o tem, kar sliši doma. Neki dan vprašam, komu je pisal oče ž bojišča.

Pa se jih oglasi kakih deset.

„Meni, gospa, meni!“

„Tebi? Tudi tebi? In tebi, Anica, tudi? No, pa prinesite popoldne one dopisnice v šolo, da vidim, kaj vam oče piše.“

In res, popoldne so si skrivnostno kazali ono očetovo pisanje, nekateri v zadregici, drugi ne.

„Marij, prinesi sem, da čitam!“ in začnem glasno:

Ljubi otroci!

Pošiljam vam razglednico, da vidite, kje je vaš oče. Bodate pridni, mame ne jezite! Kmalu pridem domov.

Tisoč poljubčkov!

Vaš oče Karel.

„Marij, ali si slušal očeta, da ne jeziš mame?“

„Jaz je nisem, Karel jo je.“

„To pa ni prav!“ mu rečem.

„Prinesi sedaj ti, Ernest!“ Pa čitam:

Dragi moj sin!

Preden Ti nadalje pišem, Te prav lepo pozdravljam, kakor tudi mamó in vse druge doma. Kako rad bi Te še enkrat videl! Ali si kaj zrastel?

Še enkrat Te pozdravlja

Tvoj oče.

„Kdo je pa tebi pisal, Boris?“

„Moj brat.“

Dragi Boris!

Mama mi je pisala, da si nastopil pri božičnici. Tako sem bil vesel, ko sem to zvedel, a tudi žalosten, ker Te nisem videl. Le bodi zmeraj tako priden!

Živio Boris!

Tvoj brat.

„Vidiš, Boris, kako veselje si napravil mami in drugim, pa si se le kujal do zadnjega!“

Dobro mu je to delo, saj se je tako lepo zasmel.

„Kaj pa deklice? Anica, prinesi tudi ti svoje!“

Ljuba Anica!

Pozdravljam Tebe in teto čez hribe in doline in Ti rečem, da slušaj teto in da bodi pridna v šoli in da slušaš gospo in gospodično in da nobenega ne jeziš! Ležim v bolnišnici, ker me bolijo noge, in moli Boga, da kmalu ozdravim in pridem domov. Ker če jaz umrjem, ostaneš sirota brez očeta in matere. Še enkrat Te pozdravljam in Ti podajam roko čez hribe in doline. Ne ostaja mi nič drugega, kot da Te še enkrat pozdravljam.

Tvoj oče.

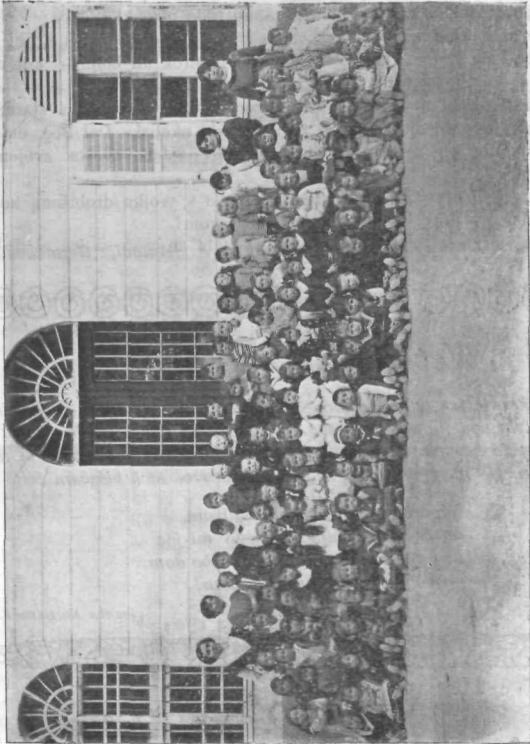
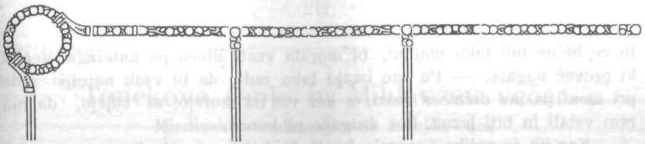
„To je pa žalostno pismo,“ rečem, „a Anica bo pridna, nobenega ne bo jezila in tako lepo bo molila Bogca za svojega očeta; kaj ne, Anica? — In prišel bo oče domov in bo vesel pridne Anice!“

Pa je bila tudi res pridna Anica! Poglejte sliko! To je ona v belem krilu v zadnji vrsti, ki jo jaz držim za roko. Saj je bila ona menda najbolj potrebna moje ljubezni.

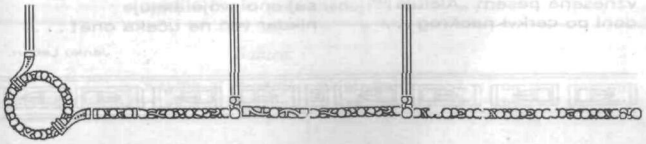
Pa še glej sliko!

Vidite, oni tam-le v zadnji vrsti, tretji od vrat nazaj, je ubožec že umrl. V tako kratkih dneh ga je spravilo! Ubogi — ali zakaj naj ne rečem srečni deček — kako smo bili žalostni po njem! —

Vidite, če gledam sliko, se spomnim na marsikaj, kar ni lepo. Na primer, da so fantki porednejši od deklic, manj slušajo in bolj nagajajo.

Tržaška slovenska mladina

In če bi ne bili tako majhni, bi morala vzeti šibico pa katerega otepsti, ki preveč nagaja. — Pa me imajo tako radi, da bi vsak najrajši sedel pri meni pa me držal za roko, a ker vsi ne morejo, se sujejo, da moram vstati in biti jezna, ker drugače ni konca.

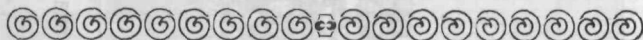
Ker jih je veliko, morajo imeti še katerega, da jim pomaga sleči pa zopet obleči se in kar je še česa treba. Za tak posel je bila naša Mara kaj dobro dekle, ker je imela posebno rada otroke.

Pa še kdo drugi kaj pomaga; navadno so one gospodične, ki se učijo. Naposled pridem jaz kot mamica teh otrok ali bolje — kot me imenujejo — koklja s svojimi piščeti.

In vsi ti otroci so vsi slovenski otroci, otroci slovenskih staršev, katerih dedje in pradedje so živeli tu v Tržaški okolici. Dal Bog, da bi tudi ta mladina po zgledu svojih prednikov ostala zvesta svojemu narodu!

Sedaj, ljubi otroci, ko sem vas seznanila s svojim drobižem, končujem to pismo s prav lepim tržaškim pozdravom!

Antonija Germkova.

Veselje s cveticami.

*Cvetice prekrasne jaz ljubim srčno Ko gledam vse stvarstvo in sinje nebo,
in pesemce zlagam, jih pevam glasno. krog mene pa ptički veselo pojo,
Zakaj bi veselo ne pela tako, zakličem: Priroda, res krasna si ti,
ko božjo prirodu mi gleda oko! pa vendar srce te k višavam žeti!*

*Napori življenja ne vtrudijo me,
saj Stvarnik obljubil plačilo mi je;
nad zvezdami zlatimi dal mi bo dom,
po volji njegovi živela le bom!*

Ivanka Kocijanova.

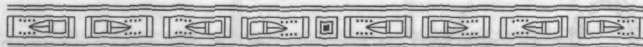

Velikonočna.

Priroda se k življenju zbuja,
zelen je dol in hrib in log,
vznesena pesem „Aleluja!“
doni po cerkvi naokrog ...

Vse živo, radostno! ... Žaluje
edino moje le srce,
saj ono svoje aleluje
nikdar več ne učka dne! ...

Janko Leban.

FR. ROJEC:

Tončkove sanje in Miklavžev večer.

Mladinska dvodejanjka za manjše odre.

Osebe: Sv. Miklavž. Angel. Prvi, drugi parkelj. Tonček, siromašen vaški deček. Njegova stara mati. Peter, njegov oče. Gospa. Malka, njena hčerka. Sluga Hruška. Pavle.

(Dalje.)

Drugo dejanje.

Oprema odra kakor v prvem dejanju.

Tonček

(leži in spi za mizo na klopi kakor v I. dejanju. Hipoma sede, si pomane oči in pogleda okrog sebe.)

Oj, čujte, čujte, stara mama,
veliko srečo tudi nama
to noč nakloni dobri Bog
in naju reši vseh nadlog! . . .

Babica

sedi na zapečku in sloni z glavo na peči, kakor bi spala. Dvigne glavo.)

Sirotek srečo mi naznanja,
ki se o njej sedaj mu sanja.
Ko v siromaštvu se zbudi,
še huje to ga zaboli!

Tonček.

Ne sanja zdaj se meni več!
Pripovedujem vam bedoč,
kar v sanjah gledal vrh neba
sem vpričo svetlega Boga,
a to vse bilo je tako
prepričevalno in živó,
da se zares vse še nocoj
zgodilo bo tu pred menoj!

Babica.

Kaj pa si v sanjah videl, kaj?
O tem kaj več povej mí vsaj!

Tonček.

Z zemljé v Miklavževo stanico
 je angel dvignil mi dušico.
 Miklavž pa čislan je gospod
 in ravno svoj praznuje god.
 Nadangel ga v škrlat odene
 in mitro mu na glavo dene.
 Nebeščani prihajajo
 in roke mu podajajo.
 Naposled sam nebeški Oče
 v kočiji zlati priropoče,
 objame ga in presrčno
 čestita, stisne mu rokó.
 Miklavž na prestol svoj ga vede,
 a sam Mu nizko k nogam sede.
 Nadangel se približa še,
 razgovor potlej se prične,
 kako ubožcem se na sveti
 godi po mestih in med kmeti.
 Nadangel spomni se namé,
 o meni jima vse pove.
 Bog brž pokliče me pred sebe
 in me povpraša za potrebe,
 obljubi mi, da noč še to
 izpolni srčno mi željó!

Babica.

In kakšno željo, Tonček bori,
 izrekel si pred Bogom gori?

Tonček.

„Očeta dragega enkrat
 na zemlji še bi videl rad,
 da svojo drobno bi rokó
 podal za vedno mu v slovó!“
 Tako sem vzdihnil, Stvarnik sveti
 pa potolaži me z obeti:
 „Nocoj še bodeš ga objel,
 pri sebi potlej ga imel
 in danes boš prejel zaklad,
 da boš vse žive dni bogat!“
 Potem me vpraša Bog še to,
 kdo tu najbolj sirov je z mano.
 Globoko sem se Mu in vdano
 priklonil ter dejal takó:

„Gospa, ki moja je soseda,
sovraži me, grdó me gleda!
Ker v krasnem gradu gospoduje,
sosedov bornih se sramuje
in me iz siromašne kočé
na vsak način pregnati hoče,
da vrt bi tam si naredila
ter grad svoj bolj še okrasila!“

Babica.

Haha, tako si jo zatožil
in jezo božjo nanjo sprožil?!
Če ni je že, pa jo zato
udaril Bog bo še hudó!

Tonček.

Poklical njenega duha
takoj gor predse je s sveta,
pokazal name in ostró
pokaral zbegano gospó . . .
Zabliska se, in silni grom
pretrese ves nebeški dom;
še huje Bog se razsrdi,
pokaže nanjo in veli:
„Poberi se za čase večne
dol med zavržence nesrečne!“

Babica.

Tedaj jo kaznoval je res
in pahnil v pekel iz nebes!

Tonček.

Seveda, a potem smo vsi
z Miklavžem dol na svet odšli.
On tudi mene zdaj obišče
in mi zlatnikov dá perišče.
Kot čul bi zvonček, se mi zdi:
brž mizo v sredo pomakniva
in z belim prtom pogniva!

(Obleče si suknjico, stopi na tla in spravi svojo posteljo nazaj pod klop.)

Babica

(stopi na tla.)

Po volji naj se ti zgodi!

A sanje so le sanje,

nikakor ne dejanje!

(Gre v čumnato, se takoj vrne z belim prtom in pogrne mizo.)

Oba

(primeta za mizo in jo postavita v sredino sobe.)

Tonček

(spleza na klop, vzame s peči svetilnico, jo privije, da močnejše sveti, in jo postavi na mizo. Medtem govori:)

Zavest mi pravi, ki ne laže,
da skoraj se iz sanj prikaže
dejanje živo k nama v hram,
saj to obljubil Bog je sam!

(Pade na kolena ter povzdigne roke in pogied kvišku.)

Zato še enkrat prav srčno
povzdignem prošnjo gor v nebo:
Oj, pridi, sveti Nikolaj,
in mi darov nebeških daj!

(Nekdo potrka zunaj na vrata.)

Tonček

(hitro vstane, stopi k vratom in jih odpre.)

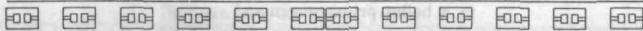
Gospa, Malka

(stojita na pragu.)

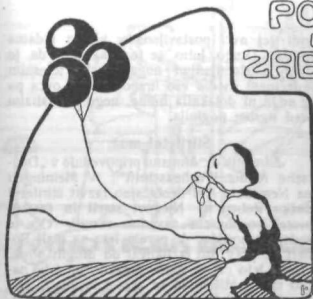
Gospa.

Pozdravljena, sosedica draga!
Za dovoljenje prosim vaju,
če smem stopiti v sobo s praga
in svetemu tu Nikolaju
pripraviti prihod vesel,
ki vaju bede bo otel!

(Dalje.)

POUK IN ZABAVA

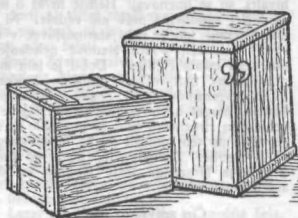
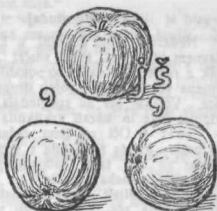

Zastavica v podobah.

Priobčil *Fr. Rojec.*

1

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev uganke v zlogih v 4. številki.

Ma-ti-ček; ma-ti; ti-ček; ma-ček; ti-ti! — Iz teh zlogov se sestavi žalostnovesela zgodba, ki se glasi tako: Matičku da mati tička. Potem pa pride maček ter matičku tička pojé. Matiček se seveda joka, mati preteče zakliče mačku: „Ti-ti!“ — toda maček zbeži, in uganke je konec!

Rešitve to pot nismo dobili nobene.

Sanje o vojni.

Zdravnik dr. Strahlmann v Wildeschauenu poroča: Neki 17 letni mizarski vajenec je v vsaki prosti uri čital opise bitk in bojev. Tudi sanjalo se mu je vedno o vojni. Nekočega dne so se mu na prsih naredili mehurčki. Ponoči se mu je bilo sanjalo, da je bil sam zapleten v boj in ga je nekdo sunil z bajonetom v prsi. Prestrašen se je zbudil in koj začutil bolečine na tistem mestu prsi, kamor ga je sanjani bajonet zadela. Da provzroči velik strah lahko mehurčke, je bilo že prej znano, a da učinkujejo tako lahko tudi sanje, se je šele sedaj pokazalo. — Sanje pa lahko tudi pozdravijo. Neki vojak je pred štirimi meseci v bitki onemel. Prenesli so ga v bolnišnico v Arnsdorfu pri Drazdanih. Tam se mu je sanjalo, da ga hoče nekdo z bajonetom suniti v vrat, in v sanjah je — zaklical na glas in padel iz postelje. Ko se je pobral, je znal zopet govoriti; pozdravil ga je v sanjah prebiti strah.

Ganljiv slučaj.

Nedavno se je dogodil v Ljubljani na glavnem kolodvoru ta-le slučaj: Prispel je vlak z ranjenci. Nosilci so položili dva težko ranjena vojaka enega poleg drugega v nosilnice. Vojaka sta se spogledala, začudeno dvignila roke in hkrati vzkliknili: „Gjuro!“ — „Ivo!“ — Oči so jima zažarele — bila sta brata, ki sta se dobila v tem trpkem in vendar za nju tako radostnem položaju. Brata, dalmatinska Hrvata, sta služila pri različnih stotnijah, vedela nista drug za drugega, da sta ranjena, tudi v vlaku ne, šele v Ljubljani sta se videla in spoznala. Ko so ju naložili v avtomobil, sta še vedno začudeno in veselo motrila drug drugega in se klicala. Okolo stoječi so ganjeni gledali na ta prizor bratske ljubezni, in vojaški krogi so poskrbeli, da se brata-vojaka zdravita v isti bolnici, v isti sobi ter združena pretrpita, kar jima je naložila vojna usoda.

Tiger in ovca.

Kaj je težje prenašati, telesne ali duševne bolesti? Na to, sedanjemu času jako primerno vprašanje odgovarja naslednja povest: Neki perzijski šah je bil mnenja, da je telesne bolesti težje prenašati, kakor duševne, njegov veliki vezir pa je bil nasprotnega mnenja in je poizkusil šaha prepričati s praktičnim zgledom. Veliki vezir je dal ovci zlomiti noge in jo je potem zaprl v kletko, v katero ji je postavil izdatno hrano. Vzel je potem drugo ovco ter jo zaprl v večjo kletko, v kateri se je že nahajal na verigo priklenjen tiger. Veriga je bila tako kratka, da tiger ni mogel do ovce. Seveda je bila

tudi tej ovci postavljena v kletko izdatna hrana. Drugo jutro se je pokazalo, da je ovca z zlomljenimi nogami vzlic telesnim bolečinam snedla vso hrano, druga ovca pa se ne le ni dotaknila hrane, nego je iz strahu pred tigrom poginila.

Štiriletni mož.

Zdravnik dr. Abmann pripoveduje v „Deutsche Mediz. Wochenschrift“: V Meiningu na Nemškem živi neobičajno razvit štiriletni dečko Robert E. Njegovi starši in šestero bratov so povsem navadno razviti. Oče je sedaj na bojišču. V prvem letu se mali Robert ni prav nič razlikoval od drugih otrok. Drugo leto pa so starši zapazili, da jako naglo raste. Mišice so se začele razvijati, glas mu je prihajal globokejši in duh vedno resnejši in zrelejši. Ko je bil tri leta star, se ni hotel več igrati z drugimi otroki ter je najrajši govoril z odraslimi o raznih resnih vprašanjih. Kot štirileten dečko hodi in se vede kakor mož, rad dela in je tako močan, da brez navora prenaša svojo petletno sestrico. Visok je že 121 cm in tehta 35 kg. Nedavno se je ponesrečil pri konjih, ko je upregal. Pripeljal so ga v bolnišnico, da ga operirajo. Zdravniki so mu morali pri narkozi dati ravno tako veliko dozo, kakor odraslemu človeku. Štiriletni Robert zna že dobro pisati in čitati ter je izboren računar.

Novo znanstveno razkritje.

Profesor Hrozny na Dunaju je razkril zanimivo stvar izza starodavnih časov. Kakih 2000 let pred Kristusom je bila med Egipptom in Babilonijo velika država, katere prebivalci so se imenovali Hetitje in ki o njih ni doslej zgodovina prav nič vedela. Ni še dolgo temu, kar je neki starinoslovec v severni Mali Aziji odkril sledove nekdanjega glavnega mesta Hetitov. Dobil je tam med razvalinami tudi veliko množino lončenih plošč z vrezanimi znaki. Znakov na teh ploščah ni mogel nihče raztolmačiti. Zdad se je profesorju Hroznemu tudi to posrečilo in sestavil je po teh ploščah jezik, ki so ga govorili Hetitje. Zanimivo je, da je po sodbi profesorja Hroznega jezik Hetitov soroden ameriškem jeziku.

Čin zdvijane mačke.

Iz Celovca poročajo: Pri Sv. Martinu na Koroškem je odšla kmetica Wolferejeva z doma. V sobi je pustila triletnega dečka Franca in štiri mesece staro deklico Marijo. Otroka sta se igrala z domačo mačko, ki je hipoma zbesnela ter dečka strahovito razmesarila. Izpraskala mu je oči ter izrgala iz telesa cele kose mesa. Tudi deklico je mačka poškodovala, pa le lahko. Proti brezskrbni materi so uvedli sodno razpravo.

STOPAR LOJZ:

Oče in njegovi sinovi.¹

Živel je oče, ki je imel tri sinove. Starejšemu je bilo ime Jurij, srednjemu Lazar, mlajšemu Martin. Mati jim je umrla že pred več leti. Ker so pa bili jako ubožni, jih je oče spraviljal po svetu, rekoč: „Pojdite, in tisti, ki mi prinese največ denarja, bo moj dedič.“

Prvi se je odpravil z doma Jurij. Od očeta je dobil nekaj kruha in je odšel. Dolgo je hodil, ko hipoma pride v temen gozd. Samo ozka steza je bila pot, ki je držala skozi njega. Na tej stezi ga sreča starček, ki ga poprosi miloščine. Toda Jurij se niti ne ozre na starčka in ne da siromaku daru. Ko gre dalje, mu starček zažuga in reče: „Prišel bodeš do izvira; ko se skloniš, da bi pil, te piči kača, in ti bodi v izviru izpremenjen v zlato ribo.“

Jurij ni slišal starčkove grožnje. Šel je dalje po stezi, ki jo je videl. Spotoma ga začne silno žejati. Komaj je čakal, da pride do vode. Zdjajci zasliši pred seboj žuborenje in zagleda hladen vir. Pohiti k njemu in se skloni, da bi pil. Ko pa približa ustna vodi, se dvigne iz nje kača in ga piči. Jurij pa je splaval kakor zlata riba v vodo.

Doma so ga čakali leto dni. Ker pa ga ni bilo nazaj, je odpravil oče po svetu Lazarja in mu dal nekaj kruha. Tudi Lazar je prišel v isti gozd. Tamkaj ga sreča starček in reče iste besede kakor Juriju.

Lazar gre dalje. Jako ga je mučila žeja. Že od daleč je zagledal studenček. Pospešil je korak, da bi bil prej tam. Komaj pa se skloni, da bi pil, piči tudi njega kača, in izpremenil se je v zlato ribo in splaval v studenec.

Martin in oče sta dolgo čakala doma. Ko pa nobenega od bratov ni bilo nazaj, reče mlajši brat Martin: „Oče, bratov ni nazaj; naj ju grem iskat.“

Oče pa je bil žalosten ter pravi: „Kaj, še ti bi rad odšel? In jaz naj ostanem na stara leta sam?“

¹) To pravljico je zapisal kot šolski spis Stopar Lojz, učenec II. razreda na dvorazrednici v Letušu (Štaj.) Uredništvo.

„Oče, povrnem se in privedem še brata.“

„Tudi Lazar je obljubljal, da privede Jurija, in Jurij sam je odšel z namenom, da se povrne, a ni ne tega, ne onega!“

„Pustite me, oče,“ prosi Martin, „in vrnemo se vsi, trije.“

Oče se je vdal njegovi prošnji, je blagoslovil Martina ter mu dal nekaj kruha. In zadnji sin se je poslovil od njega.

Tudi Martin pride na svoji poti v tisti gozd. Tamkaj ga sreča starček in ga poprosi miloščine. Martin mu da vse, kar ima. Potem pa reče starček: „Vem, da greš iskat službe in brata.“

„Da,“ odgovori Martin.

„Toda vedi,“ nadaljuje starček, „v viru, ki prideš do njega v gozdu, sta tvoja brata. Izpremenjena sta v zlati ribi, toda prikazeta se samo o polnoči. Rešiš ju lahko, a treba je, da dobiš zlato mrežo. Ta je shranjena v gradu, do katerega drži pot tri dni in tri noči čez tri gore in čez tri vode. A hoditi moraš neprestano, nikjer počivati, nič na poti jesti in nič piti. Tretji dan prideš do gradu. V tega se moraš tiho splaziti in počasi iti po stopnicah do sobe, ki boš v njej videl zlato mrežo za ribe. Tiho idi in jo vzemi. Tedaj jo pogrni s platnom, da se ne bo videla. Tako jo daj v ta studenec in čakaj! Ko bo polnoči, se prikaže riba. Plavalba bo dalje po vodi. Ti pa ta čas odgrni platno in imel boš ribo ter rešil prvega brata. Drugo noč to ponovi, in rešen bo tudi drugi brat.“

Nato mu da starček še možnjo zlata in izgine.

Martin je storil, kakor mu je naročil starček, in dobil zlato mrežo, jo pogrnil s platnom in dal v studenec. Prvo noč o polnoči je rešil brata Lazarja, drugo noč sta pa oba rešila brata Jurija. Potem so se vrnili domov in so si pomagali iz ubožstva z denarji, ki jih je imel Martin. Mrežo pa so shranili za spomin.

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Pišem Vam danes prvič. Hodim v IV. razred II. oddeleka. Star sem deset let in pol. Namenil sem se, da Vam popišem svoje letošnje zimsko veselje. Že tretjič je zapadel

sneg, ali vsakokrat je hitro skopnel. Naredil sem vendar sneženega moža. Bil je tak: imel je debelo glavo, valjast trup, dve roki, dve oči, nos in usta. V roki je imel palico. Drugi dan se je zgodila nesreča; snežena granata mu je odnesla roko. Prestrašil se je tako, da so mu lasje stali pokonci. Ali kmalu je dobil novo. Stal je tam dva dni. Naposled se je začel jokati. Jokal se je tako hudo, da se je ves raztopil.

Pozdravlja Vas
Slavoj Jenko,
učenec v Trnovem.

Odgovor:

Ljubi Slavoj!

Lepo si opisal sneženega moža: kakor živ stoji pred nami. Stoji? Sedaj pač nič več! Blago solnce, ki nas tako ljubo ogreva in zbujajoč povsod novo življenje, ga je uničilo. Ti nemara ne jokaš po njem. Nova zima Ti da novca sneženega moža.

*

Cestiti gospod Doropoljski!

Tudi midve se predrzneva Vam pisati. Obiskujeva III. raz. II. od. Učimo se: veronauka, računstva, slovnice, nemškega jezika, zgodovine i. t. d. Najljubši predmeti so nama računstvo, veronauk in slovnica. Kaj radi prebirava knjige, med njimi tudi „Zvonček“, ki jih nam vsako soboto deli gospod učitelj. Ta nas bo moral v kratkem žalibog zapustiti ter iti k vojakom. Tudi pesmi sva začeli zlagati. Prosiva torej, denite to v svoj kotichek!

Večer.

Tih mrak na zemljo lega,
k večni luči že zvonil;
misli mi hite v višavo,
kjer mraku ni, ne noči.

Sinje je nebo posuto:
zvezdice goré;
kot dragulji v kroni zlati
se lepó blišče

Pozdravljata Vas
Ana Štulerjeva
in
Franca Neratova
pri Sv. Frančišku Ksav.

Odgovor:

Ljubi Ana in Franca!

Vajino pesemco, skrajšano za štiri nerodne vrstice, prijavljam, ker tako prijazno opisuje večer.

*

Poštovani gospod!

Dovolite, da Vam pošljem s Proseka kratko poročilo. Pri nas imamo žalibog letos dolge počitnice. Naša šola se je izpremenila v bolnišnico, a šolarčki zdihujemo po pouku.

Učim se doma, kolikor mogoče, tudi italijansko in nemško. Jaz pa sovražim izdajico Italijana! Čitam rada „Zvonček“, ki nam ga je mama naročila.

Pozdravlja Vas iskreno
Vaša

Zofka Želetova,
učenka II. razreda.

Odgovor:

Ljuba Zofka!

Težko je res, da morate biti brez pouka; a vendar se mi dobro zdi, ko čujem Tvojo tožbo, češ, po pouku kar zdihujemo! Sicer pa — potrpite! Čas miru prinese in nadomesti, kar je vzela vojna! Privoščimo pa našim ranjenecem ljubo, varno zavetje, ki jim ga daje vaša šola, iskreno jim želeč, da se jim naj popolnoma izlečijo rane in bolečine, ki so jih dobili ob težki, vedno smrtonovarni službi domovine.

*

Dragi gospod!

Pišem Vam prvo pismo. Kratko Vam opišem letošnje šolsko leto.

Za razrednika imam gospoda Ivana Petriča. Imam 13 knjig, povrh pa še strogega učitelja. Tistim, ki se radi uče, je pri tem g. učitelju jako dobro, za druge je pa jako težko. Učiti se imam pa prav veliko, posebno geometrija je težka. Pa sčasoma se je bom že izučil. Pri razlagi moram biti pazljiv, pa že pojde; mislim, da ste tudi Vi takega mnjenja. Šolski vodja je gospod Wagner. V slovenski šoli je veliko vojaštva. Manjši razredi imajo po raznih lokalih šolo, 6., 7. in 8. razred pa v sobah bivšega gospoda nadučitelja. Jaz sem učenec šestega razreda. Zbogom!

Srčne pozdrave Vam pošilja
Vaš

Ludovik Kern
v Sp. Šiški.

Odgovor:

Ljubi Ludovik!

Dobro znamenje se mi zdi, da se v pisnu ukvarjaš samo s šolo. To mi kaže, da se zanimaš zanjo in da z resno voljo opravljaš svoje posle in dolžnosti. Zato sem pa prepričan, da kmalu premagaš vse težave, in da pojde Tvoja pot izobrazbe in nabitranja duševnih zakladov gladko in neovirano naprej!

*

